

Αρ. πρωτ. εγγράφου: 4032/08/2.4
Ειδική Επιστήμονας: Αικατερίνη Φλιάτουρα
☎210 72 89 784
Ημερομηνία: 10.3.09

Προς:
Κ.Ανδρέα Λεούδη
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης
501 00 Κοζάνη

Κύριο Γεώργιο Δακή
Νομάρχη Κοζάνης
Δημοκρατίας 52 (Διοικητήριο)
501 00 Κοζάνη

Διεύθυνση ΕΑΡΘ Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας
Πατησίων 147
112 51 Αθήνα

Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
Περιοχή ΖΕΠ Κοζάνης
501 00 Κοζάνη
Υπόψη: κ. Διευθυντή

Δ/νση Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης
Τμήμα Περιβάλλοντος
Δημοκρατίας 27, Διοικητήριο
501 00 Κοζάνη
Υπόψη: κ. Κ. Δ., Γενική Διευθύντρια

Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος
Κουντουριώτου 6 και Φωκαίας
54015 Θεσσαλονίκη
Υπόψη: κ. Ι. Α, Επιθεωρητή

**Θέμα: Σταθμοί μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και στελέχωση υπηρεσιών
στο νομό Κοζάνης**

Σχετικά:

1. Το υπ' αρ. 4867/6.8.2008 έγγραφο της Δ/νσης Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης.
2. Το υπ' αρ. 6473/30.10.08 έγγραφο της Δ/νσης Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης.
3. Το υπ' αρ. 6868/31.10.08 έγγραφο της Δ/νσης Πολεοδομίας & Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης.
4. Το υπ' αρ. 116915/4031/01.12.08 έγγραφο του Τμήματος Περιβαλλοντικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού της Δ/νση ΠΕ.ΧΩ. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
5. Το υπ' αρ. 161631/08.11.08 έγγραφο της Δ/νσης ΕΑΡΘ - Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε..
6. Το υπ' αρ. ΔΠΠ/545/13.02.09 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της ΔΕΗ Α.Ε..
7. Το από 16.02.09 Υπόμνημα του Νομάρχη Κοζάνης προς την Αρχή (υπ' αρ. 3776/24.02.09 σχετικό της αρχής).
8. Το υπ' αρ. 2941/01.08.08 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος Παραγωγής της ΔΕΗ Α.Ε..

Αξιότιμε κ. Γενικό Γραμματέα, Αξιότιμε κ. Νομάρχη, αξιότιμες/οι κυρίες/οι,

Όπως γνωρίζετε, στο πλαίσιο προγραμματισμένης επίσκεψης του Συνηγόρου του Πολίτη στο νομό Κοζάνης, προσκαλέσαμε όλους τους αρμόδιους φορείς σε σύσκεψη στις 16.2.2009, στα γραφεία της Ν.Α. Κοζάνης, με θέμα «Ατμοσφαιρική ρύπανση - καθεστώς λειτουργίας των ΑΗΣ και ορυχείων της ΔΕΗ Ν. Κοζάνης». Θα θέλαμε κατ' αρχήν να ευχαριστήσουμε όσους συμμετείχαν στη σύσκεψη αυτή, στην οποία υπήρξε γόνιμη ανταλλαγή απόψεων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, με βάση τα διαμειφθέντα στη σύσκεψη, τα παρασχεθέντα στοιχεία από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και τη μέχρι τώρα έρευνα των σχετικών αναφορών που υποβλήθηκαν από πολίτες, έχει διαμορφώσει **δύο κατ' αρχήν προτάσεις** και τις απευθύνει δια του παρόντος προς τους αρμόδιους φορείς, θεωρώντας ότι προέχει η δημιουργία δομών και μέσων συστηματικού κρατικού ελέγχου της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Οι προτάσεις αυτές συνίστανται σε: **Α) εγκατάσταση σταθμών μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την Πολιτεία και Β) ενίσχυση της στελέχωσης όλων των εμπλεκόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών.**

Ειδικότερα:

Α. Εγκατάσταση σταθμών μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την Πολιτεία

Η Ανεξάρτητη Αρχή από τη μέχρι τώρα έρευνά της έχει διαπιστώσει ότι δεν εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για λειτουργία σταθμών μέτρησης της

ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την Περιφέρεια, με αποτέλεσμα οι πολίτες να διαθέτουν μόνον τις μετρήσεις που διενεργεί η ίδια η ΔΕΗ Α.Ε.¹

- Συγκεκριμένα, οι τρεις σταθμοί μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Αέριας Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) που ήταν εγκατεστημένοι² στο Νομό Κοζάνης στην Κοζάνη, την Πτολεμαΐδα και στο Δ.Δ. Δρεπάνου του Δήμου Ελλησπόντου, βρίσκονται εκτός λειτουργίας λόγω παλαιότητας, ασύμφορης οικονομικά συντήρησης καθώς και έλλειψης ανταλλακτικών από το 2001 (υπ' αρ. 1 και 3 σχετικά)³.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει ότι η αρμοδιότητα για μέτρα αντιμετώπισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης ανήκει από κοινού στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και στην Περιφέρεια (ΚΥΑ 3277/209/2000, ΠΥΣ 34/2002) και η **αρμοδιότητα** εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών μέτρησης για την παρακολούθηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας έχει μεταβιβαστεί στις κατά τόπους Περιφέρειες βάσει της παρ. 4 αρ. 1 του ν. 2647/98. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έχει «εκχωρήσει», εδώ και χρόνια, χωρίς ωστόσο σαφές νομικό έρεισμα, την αρμοδιότητα λειτουργίας των σταθμών του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης στη Ν.Α. Κοζάνης (υπ' αρ. 4 σχετικό). Πρόκειται για τους σταθμούς που δεν λειτουργούν πια, όπως προαναφέρθηκε.
- Στο από 16.02.09 Υπόμνημα που απηύθυνε προς την Ανεξάρτητη Αρχή ο Νομάρχης Κοζάνης (υπ' αρ. 7 σχετικό), αναφέρει, μεταξύ άλλων⁴, ότι υπάρχει

¹ Σύμφωνα με το υπ' αρ. 6 σχετικό, η ΔΕΗ Α.Ε. διαθέτει δίκτυο σταθμών μέτρησης ποιότητας της ατμόσφαιρας αποτελούμενο από 9 σταθμούς για τους νομούς Κοζάνη-Φλώρινα, οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί σε θέσεις που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

² Οι σημερινές θέσεις των σταθμών είναι στον αύλειο χώρο του βιολογικού καθαρισμού Πτολεμαΐδας, σε φυλασσόμενο χώρο του Δ. Κοζάνης και σε χώρο του ΤΕΙ Κοζάνης. Δύο από τα όργανα μετρήσεων που έμειναν σε λειτουργία συστεγάζονται σε σταθμό μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης των ΤΕΙ Κοζάνης (υπ' αρ. 3 σχετικό).

³ Επιπλέον και το προηγούμενο χρονικό διάστημα, 1996-2000, οι σταθμοί δεν λειτουργούσαν σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές ως προς την πληρότητα των μετρήσεων, λόγω της έκτασης της βλάβης που παρουσίαζαν (υπ' αρ. 3 σχετικό).

⁴ Σύμφωνα με το υπόμνημα,

- το σημαντικότερο πρόβλημα από τη λειτουργία των ΑΗΣ της ΔΕΗ Α.Ε. στο νομό είναι οι υπερβάσεις στις εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων που παρατηρούνται σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με μετρήσεις που πραγματοποιούνται από την επιχείρηση.
- Αναφορικά με τους σταθμούς μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. προκήρυξε το 2004 διαγωνισμό για την προμήθεια εξοπλισμού νέας τεχνολογίας για αντικατάσταση του παλαιού, πλην όμως ο διαγωνισμός ακυρώθηκε.
- Είναι αδύνατος ο έλεγχος από τη Ν.Α. Κοζάνης της αξιοπιστίας των μετρήσεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης που διεξάγει η ΔΕΗ Α.Ε., λόγω έλλειψης του ανάλογου εξοπλισμού και λόγω παλαιότητας του υφιστάμενου.
- Σύμφωνα με μετρήσεις που πραγματοποίησε το Εργαστήριο Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Περιβαλλοντικής Φυσικής του ΤΕΙ Δ. Μακεδονίας, το πρώτο εξάμηνο του 2007 στην ατμόσφαιρα της περιοχής προκύπτει ότι η μέση ετήσια συγκέντρωση των αιωρούμενων σωματιδίων είναι πάνω από τα επιτρεπόμενα όρια που έχει θεσπίσει η Οδηγία 1999/30/ΕΕ (ΦΕΚ 125Α' /02).
- Υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τη λειτουργία των ΑΗΣ, τη μη χρήση σωστών φίλτρων και τις εκπομπές αιωρούμενων μικροσωματιδίων PM2 και PM10 από τις εκκαφές τεράστιων εκτάσεων.

σημαντικό πρόβλημα ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο νομό, με καθημερινές υπερβάσεις στις εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων από τις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ Α.Ε. Στο έγγραφο αυτό επίσης επιβεβαιώνεται η αδυναμία ελέγχου από τη Ν.Α. των μετρήσεων της ΔΕΗ.

- Σημειώνουμε ότι κατά καιρούς, αν και όχι με πρωτοβουλία των αρμοδίων υπηρεσιών αλλά είτε από τη ΔΕΗ Α.Ε. (περίπτωση οικισμού Ακρινής) είτε από τους Δήμους (π.χ. Δήμος Δημητρίου Υψηλάντη) έχουν εγκατασταθεί σταθμοί μέτρησης, τα αποτελέσματα των οποίων δεν προκύπτει ότι αξιοποιούνται ή έστω ότι συνεκτιμώνται από το Υπουργείο Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.⁵
- Στο σχετ.5 της Δ/νσης ΕΑΡΘ του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. αναφέρεται ότι «...η χώρα μας έχει χωριστεί σε δύο ζώνες (βόρεια και νότια Ελλάδα) και δύο οικισμούς (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Για τυχόν υπερβάσεις των οριακών τιμών των ρύπων ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει τυποποιημένου εντύπου. Η συμπλήρωση του εντύπου αυτού γίνεται από την Υπηρεσία μας, σε συνεργασία με τις περιφερειακές υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, βάσει των μετρήσεων που διενεργούνται από τους σταθμούς μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης και πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις...».
Η Ανεξάρτητη Αρχή εκτιμά ότι η απάντηση του Υπουργείου περί χωρισμού της χώρας μας σε δύο ζώνες και δύο οικισμούς δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που καθορίζονται στο αρ. 7 της ως άνω ΠΥΣ, σύμφωνα με τις οποίες ο καθορισμός ζωνών και οικισμών σχετίζεται άμεσα με τη δυνατότητα εφαρμογής σχεδίου ή προγράμματος για την επίτευξη της οριακής τιμής ρύπων μέσα στην οριζόμενη προθεσμία (παρ. 2 αρ. 7, ΠΥΣ 34/2002). Αυτή άλλωστε, είναι και η ratio της υπό ενσωμάτωση **Οδηγίας 2008/50/ΕΚ** για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη, όπου ο ορισμός της «ζώνης» δε γίνεται με γεωγραφικά κριτήρια αλλά με κριτήρια αναγκαιότητας εκτίμησης και διαχείρισης της ποιότητας του αέρα **για ένα ορισμένο τμήμα του εδάφους**.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη επισημαίνει ότι ο εκσυγχρονισμός του δικτύου παρακολούθησης ποιότητας ατμόσφαιρας με εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ορθολογικά χωροθετημένους θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα των αρμοδίων υπηρεσιών του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και της Περιφέρειας διότι μόνον έτσι θα διασφαλιστεί η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας των πολιτών αλλά και **η απαιτούμενη ορθότητα και πληρότητα των στοιχείων που αποστέλλει η χώρα μας στην Επιτροπή Ε.Κ.** Υπενθυμίζουμε, ότι σύμφωνα με την ΠΥΣ 34/2002 (Παράρτημα VIII) και την Οδηγία 99/30/ΕΚ απαιτείται για τους κύριους ρύπους (Σωματίδια, διοξείδιο του θείου, διοξείδια του αζώτου κ.λ.π.) ελάχιστη συλλογή στοιχείων (πληρότητα) ίση με 90%.

⁵ Η ΔΕΗ Α.Ε. ανέθεσε στο Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας (ΚΤΕ) Δ. Μακεδονίας την εκπόνηση της μελέτης με αντικείμενο «Αποτίμηση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στον οικισμό Ακρινής του Δ. Ελλησπόντου Ν. Κοζάνης» για τη χρονική περίοδο 14.11.06-21.01.08. Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης, η οποία έχει ήδη ολοκληρωθεί, εγκαταστάθηκε από το ΚΤΕ και λειτούργησε κινητός σταθμός μέτρησης αερίων και σωματιδιακών ρύπων σε επιλεγμένη θέση του οικισμού της Ακρινής, με τον οποίον πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις για συνεχή χρονική περίοδο 14 μηνών (οπ' αρ. 8 σχετικό).

Επιπλέον, ο Δήμος Δημητρίου Υψηλάντη ενημέρωσε, κατά την πραγματοποιηθείσα σύσκεψη, ότι λειτουργεί σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο δύο σταθμούς μέτρησης αερίων ρύπων, τους οποίους έχει εγκαταστήσει στα δημοτικά διαμερίσματα Ποντοκόμη και Μαυροδέντρι. Τα κονδύλια για την αγορά και λειτουργία του απαραίτητου εξοπλισμού, διασφάλισε ο εν λόγω Δήμος στο πλαίσιο του προγράμματος «Θησέας».

Συνεπώς, προτείνεται:

- Να υλοποιηθεί η εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών μέτρησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας με ορθολογική χωροθέτησή⁶ τους σε επίπεδο νομού, υπό την ευθύνη της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια, σε συνεργασία με το ΥΠΕΣΔΔΑ, θα μπορούσε να ζητήσει την εγγραφή πίστωσης σε συγκεκριμένο πρόγραμμα ΣΔΕ προκειμένου να μπορέσει να ασκήσει την υφιστάμενη αρμοδιότητά της και να διασφαλίσει τα απαραίτητα κονδύλια για την αγορά εξοπλισμού και τη λειτουργία σταθμών μέτρησης.

Να εξετασθεί η δυνατότητα συνδρομής της Ν.Α. Κοζάνης στην εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επίσης θα θέλαμε ενημέρωση από τη Δ/νση ΕΑΡΘ του ΥΠΕΧΩΔΕ εάν υπάρχει συγκεκριμένη πρόοδος σε σχετική πρόταση ένταξης στο Ε.Σ.Π.Α.⁷

Να εγκατασταθούν σταθμοί στους όμορους με τις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ οικισμούς, που κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας δέχονται τη μεγαλύτερη επιβάρυνση. Να προβλεφθούν ενδεικτικά μέσα μέτρησης με ευθύνη της Περιφέρειας, όπου δεν λειτουργούν σταθμοί λ.χ. κινητές μονάδες, προκειμένου να υπάρξουν μετρήσεις στους όμορους με τις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ οικισμούς.

Συμπληρωματικά, προτείνεται:

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας να προβούν στον καθορισμό ζωνών (οριοθετημένων δηλαδή τμημάτων εδάφους), όπου σημειώνονται υπερβάσεις στις συγκεντρώσεις σωματιδίων, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 1 του αρ. 7 της ΠΥΣ 34/2002.

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας να λάβουν υπόψη τους και να συνεκτιμήσουν όλα τα υπάρχοντα στοιχεία μετρήσεων ποιότητας της ατμόσφαιρας.

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να αξιολογήσει τις προτάσεις του Επιχειρησιακού Σχεδίου που έχει εκπονηθεί από το 2005 για το νομό Κοζάνης⁸, για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

⁶ Επισημαίνουμε ότι ως προς το πλήθος των εγκατεστημένων σταθμών μέτρησης ρύπων αλλά και τα σημεία δειγματοληψίας, θα πρέπει να πληρούνται οι προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα VII της ΠΥΣ 34/2002 αλλά και στα σχετικά παραρτήματα της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ.

⁷ Η Δ/νση ΕΑΡΘ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. έχει προτείνει προς ένταξη στο ΕΣΠΑ (2007-2013) χρηματοδότηση έργου που θα αφορά στον εκσυγχρονισμό και επέκταση του ΕΔΠΑΡ. Στο έργο αυτό προβλέπεται και η εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή Κοζάνης-Πτολεμαΐδας (υπ' αρ. 5 σχετικό).

⁸ Έχει εκπονηθεί και υποβληθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ το έτος 2005 Επιχειρησιακό Σχέδιο με συγκεκριμένες προτάσεις δράσεων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην περιοχή Κοζάνης-Πτολεμαΐδας. Αντίγραφο της σχετικής μελέτης διαβιβάστηκε στην Ανεξάρτητη Αρχή από τη Δ/νση ΕΑΡΘ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε συνέχεια της από 27.1.09 συνάντησής μας στα γραφεία της. Αν και η μελέτη αυτή δεν έχει, έως σήμερα αξιοποιηθεί, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι κρίσιμο θέμα για την εφαρμογή των όποιων προγραμμάτων αντιρρύπανσης στην περιοχή αποτελεί ο εκσυγχρονισμός του δικτύου παρακολούθησης της Ν.Α. Κοζάνης με αυτόματα όργανα και με δυνατότητα μέτρησης των αναπνεύσιμων σωματιδίων (PM10), δεδομένου ότι τα αιωρούμενα σωματίδια μετρούνται ως ολικά σωματίδια (TSP). Επιπλέον, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένας κινητός σταθμός

B. Ως προς τη στελέχωση των υπηρεσιών με αρμοδιότητα ελέγχου

Η ανεπάρκεια στελέχωσης των αρμόδιων αποκεντρωμένων ή αυτοδιοικούμενων ελεγκτικών υπηρεσιών αναδείχθηκε κατά τη σύσκεψη της 16-2-209 ως παράμετρος που συμβάλλει σημαντικά στην έλλειψη αποτελεσματικών και συστηματικών ελέγχων ως προς την ατμοσφαιρική ρύπανση αλλά και γενικότερα την τήρηση τη περιβαλλοντικής και μεταλλευτικής νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, η Δ/νση Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης, η Δ/νση Π.Ε.ΧΩ. Περιφέρειας Δ. Μακεδονίας αλλά και η Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος, κατά τη συζήτηση στη πραγματοποιηθείσα σύσκεψη εξέφρασαν την αδυναμία τους να προβαίνουν στη διενέργεια ελέγχων με την απαραίτητη συχνότητα λόγω έλλειψης προσωπικού. Η στελέχωση που ανέφεραν ότι διαθέτει η καθεμιά υπηρεσία είναι 3-4 άτομα και συνεπώς δεν επαρκούν για να αντεπεξέλθουν στις εκ του νόμου αρμοδιότητές τους.

Η Αρχή επισημαίνει ότι απαιτείται ενίσχυση της στελέχωσης της Δ/νσης Περιβάλλοντος Ν.Α. Κοζάνης που έχει αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ και όλων των λοιπών επιχειρήσεων στο νομό Κοζάνης. Επίσης, της Δ/νσης Π.Ε.ΧΩ. Περιφέρειας Δ. Μακεδονίας που έχει τυπικά την αρμοδιότητα να λειτουργεί το δίκτυο των σταθμών μέτρησης, πέραν του φόρτου εξέτασης των μελετών στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης πλήθους (πλην της ΔΕΗ) δραστηριοτήτων στο νομό. Τέλος, της Επιθεώρησης Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος που έχει αρμοδιότητα ελέγχου των εργασιών εξόρυξης και των συνθηκών ασφαλείας στα ορυχεία. Λαμβάνοντας υπόψη, ότι η Επιθεώρηση Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος διαθέτει αρμοδιότητα ελέγχου όλης της Βορείου Ελλάδος δηλαδή τριών Περιφερειών (Δυτικής, Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης) και ένα μέρος της αρμοδιότητάς της είναι η επίβλεψη των εργασιών εξόρυξης στα ορυχεία της ΔΕΗ στη Κοζάνη και στη Φλώρινα, είναι κατανοητό ότι τέσσερις επιθεωρητές (που αναφέρθηκε ότι διαθέτει η εν λόγω υπηρεσία) είναι αδύνατον να ικανοποιούν την ανάγκη για συχνούς ελέγχους. Εδώ σημειώνουμε, το αίτημα που αναφέρθηκε από εκπρόσωπο εργαζομένων της ΔΕΗ, να δημιουργηθεί αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων στο νομό Κοζάνης με ικανή στελέχωση, λόγω της τεράστιας έκτασης που καταλαμβάνει η δραστηριότητα των ορυχείων.

Συνεπώς, προτείνεται:

- **Να ενισχυθεί επαρκώς η στελέχωση των αρμόδιων αυτοδιοικούμενων ή αποκεντρωμένων ελεγκτικών υπηρεσιών (Δ/νση Περ/ντος Νομαρχίας, Δ/νση Π.Ε.ΧΩ. Περιφέρειας, Επιθεώρηση Μεταλλείων), προκειμένου να διενεργούνται συστηματικοί έλεγχοι της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων της ΔΕΗ και των συνθηκών ασφαλείας των εξορύξεων.**

Ο Συνήγορος θεωρεί ότι η συστηματική και αποτελεσματική παρουσία της Πολιτείας μέσω μετρήσεων και ελέγχων στο Ν.Κοζάνης θα συμβάλλει στη συνεπή τήρηση της νομοθεσίας, ενδυναμώνοντας όχι μόνον την ασφάλεια δικαίου αλλά και τη σχέση

παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας, ο οποίος θα τοποθετείται περιοδικά σε διάφορες θέσεις, ώστε τα αποτελέσματα που θα δώσει να αξιοποιηθούν για την ορθολογική χωροθέτηση των νέων σταθμών που απαιτείται να εγκατασταθούν.

εμπιστοσύνης που θα πρέπει να διέπει το τριμερές σχήμα Κράτος-πολίτες-δημόσια επιχείρηση.

Ο Συνήγορος του Πολίτη σας διαβιβάζει τις ανωτέρω αρχικές εισηγήσεις του, προς εγκατάσταση σταθμών μέτρησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την Πολιτεία και προς ενίσχυση της στελέχωσης όλων των εμπλεκομένων ελεγκτικών υπηρεσιών, προκειμένου να διευκολύνει το έργο σας. Περαιτέρω προτάσεις θα σας υποβληθούν με την πρόοδο της έρευνας των επιμέρους αναφορών.

Εν αναμονή της θετικής ανταπόκρισής σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση και συνεργασία.

Με τιμή

Χρύσα Χατζή
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη